

Brüssel, 31.5.2017
COM(2017) 291 final

ANNEX 3

LISA

järgmise dokumendi juurde:

ARUTELUDOKUMENT

MAJANDUS- JA RAHALIIDU SÜVENDAMISE KOHTA

3. lisa Euroala senised peamised majanduslikud suundumused

Algselt tõi euro käibelevõtmine osalevates liikmesriikides kaasa mõningase ühtlustumise, eelkõige majanduskasvus ja intressimäärades.

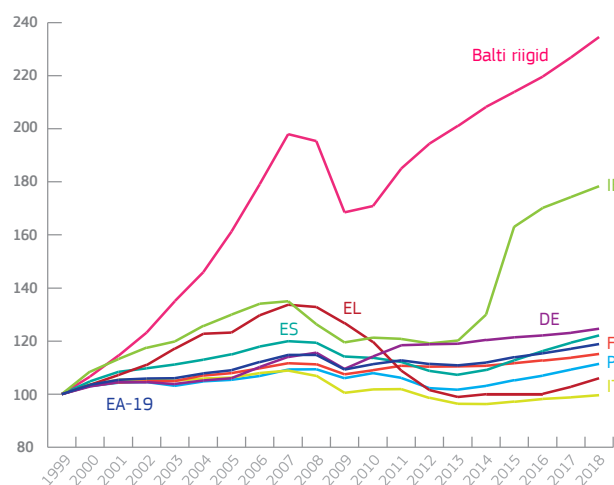
Ent kriis tõi esile mõned sellele eelnenud aastate jooksul kogunenud olulised erinevused konkurentsivõimes, pangandussektori tugevuses ja riigi rahanduse jätkusuutlikkuses. Samuti erinesid selle tulemusel rohkem riikide majandustulemused.

Viimastel aastatel on olnud märke sellest, et olukord liigub jätkuvalt lahknevuste kahanemise suunas. Ent veel ei ole kadunud erinevused liikmesriikide vahel ega kriisi järelmõjud ning tugevat taaslähenemise protsessi ei ole veel märgata.

Ehkki algusaastatel kasvas majandus euroalal märkimisväärselt, olid paljud liikmesriigid kriisi ajal tunnistajaks elatustaseme märkimisväärsel kahanemisele. Kui näiteks Saksamaal on kasv pärast seda tõhusalt taastunud, siis Itaalia SKP püsib allpool kriisieelset taset. Majanduse taastumine euroalal pole kõikjal olnud ühesugune.

Suundumused seoses reaalse SKPga elaniku kohta

Indeks 1999. aasta = 100

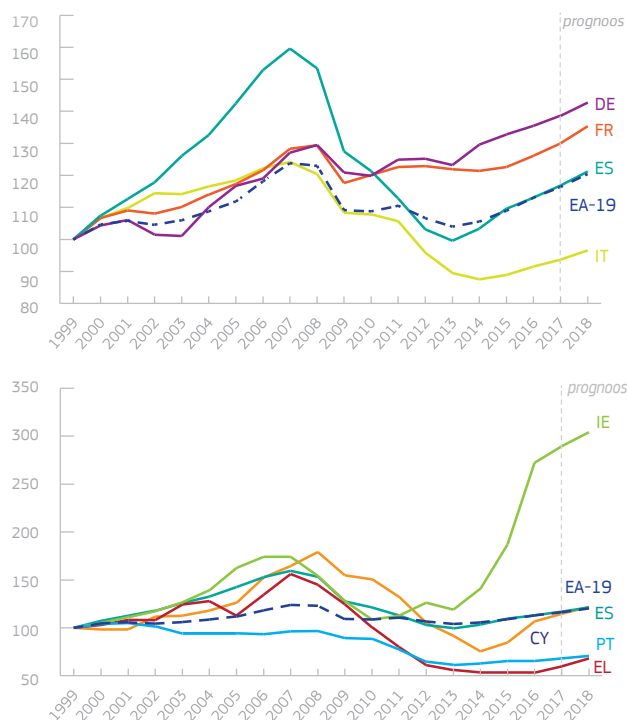

Allikas: Euroopa Komisjon

Üks majanduslike näitajate erisuste põhjustest on seotud investeeringute tasemega. Kriisi ajal märkimisväärselt kahanenud investeeringutel kulus endisele tasemele jõudmiseks aastaid ja need on alles viimastel aastatel hakanud uuesti suurenema. Eriti madalana püsib tase neis liikmesriikides, kes olid kriisi ajal finantsraskustes.

Suundumused seoses investeeringute kogusummaga

Indeks 1999. aasta = 100

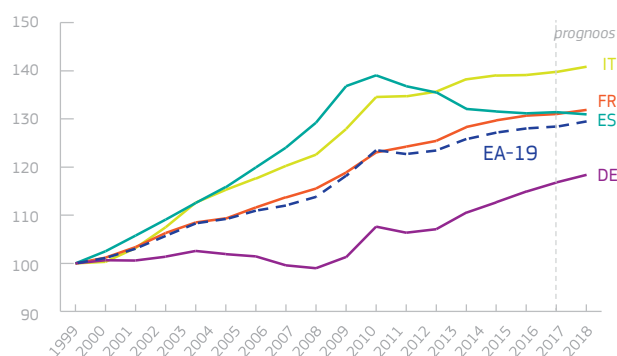

Allikas: Euroopa Komisjon

Euro algaastatel erines riikide konkurentsivõime töajõukulude seisukohast väga palju. Näiteks Saksamaal liikusid kulud Prantsusmaa, Itaalia ja teistega võrreldes eriti soodsas suunas. Hispaania on kriisi järel läbiviidud reformide tulemusena töajõukulusid tugevalt korrigeerinud.

Suundumused seoses nominaalse tööjõu ühikukuluga

Indeks 100 = 1999. aasta

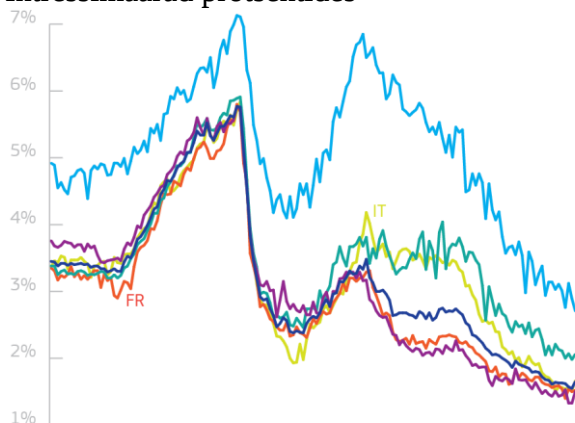

Allikas: Euroopa Komisjon

Finantsnäitajate seisukohast on intressimäärad erasektoris alates 2012. aastast lähenenud. Ent olulised erinevused püsivad ja ettevõtete rahastamistingimused sõltuvad endiselt suuresti nende päritolust. Lisaks kasvasid erinevused laenude mahus kuni 2013. aastani ja hakkasid alles pärast seda kahanema.

Suundumused seoses mittefinantsettevõtetele antud laenude intressimäärade ja ettevõtjatele antud laenude mahuga

Intressimäärad protsentides

Allikas: Euroopa Keskpank

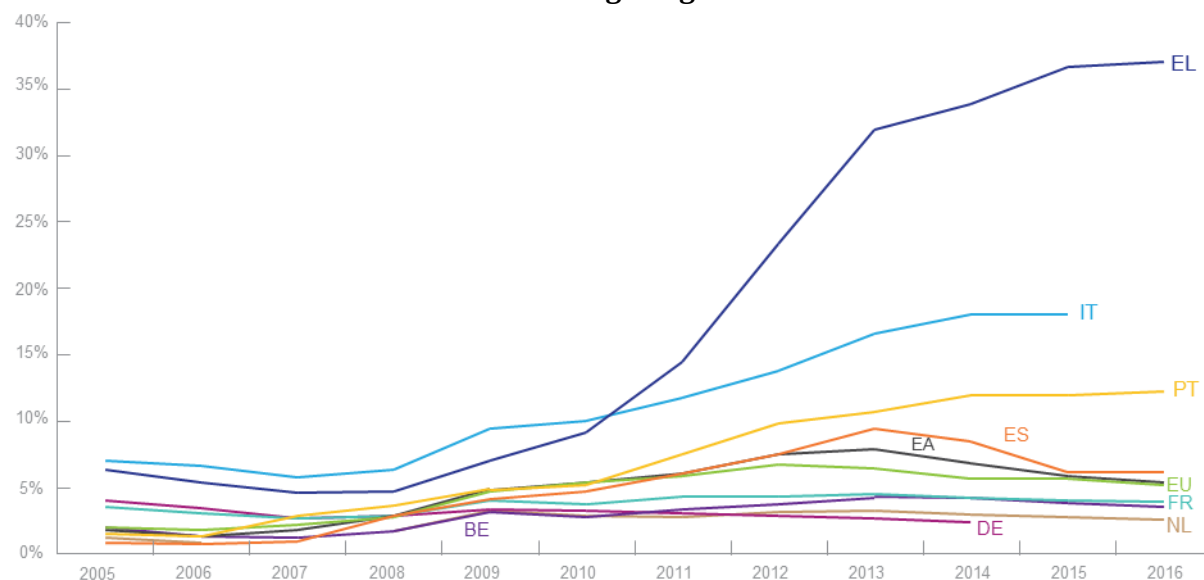
Nominaalne maht, aastane kasvumäär

Allikas: Euroopa Keskpank

See, et pankade bilansis on palju viivislaene, see tähendab laene, mille tagasimaksmisel on tekkinud või ähvardab tekkida makseviivitus, on ühekorraga kriisiaastate märk ja haavatavuse allikas. Sellised laenud on Lõuna-Euroopa liikmesriikides palju sagedasemad kui mujal euroalal.

Suundumused seoses viivislaenude osakaaluga kogubrutolaenudest

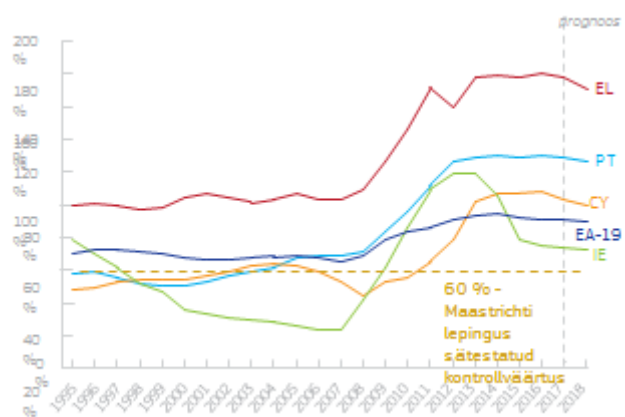
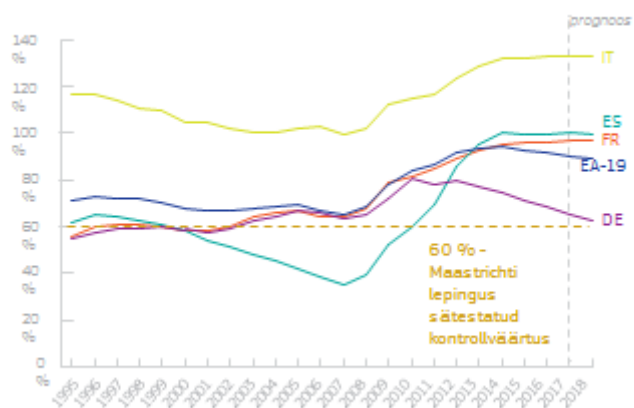

Allikas: Maailmapank ja Rahvusvaheline Valuutafond, kõige viimased andmed

Kriis tingis valitsemissektori võla märkimisväärse suurenemise. Viimastel aastatel on see suundumus peatunud ja keskmiselt on valitsemissektori võlatase hakanud langema. Ent see püsib siiski kõrgena ja ainult üksikud liikmesriigid on seni saavutanud oma võlakoormuse märkimisväärse vähenemise.

Suundumused seoses valitsemissektori võlaga

Valitsemissektori koguvõlg (% SKPst)

Allikas: Euroopa Komisjon